

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. VI. Pugnæ contra tres vehementes appetitus, voluptatum, duitiarum,
& honorum: & qua ratione Christus D. N. eos vicerit, & adhuc vincat in
nobis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

CAPVT VI.

PVGNÆ CONTRA TRES VEHEMENTES APETI-

tus voluptatum diuitiarum, & honorum: Equaratione Christus

D. N. eos vicerit & adhuc vincat in nobis.

LICE ET multi sint, & horrendi interni & externi Christianæ perfe-
ctionis hostes: omnes tamen reduci possunt ad tres vehementes
Appetitus trium rerum, quas mundi huius homines vehementi-
us amant, & ad quas illi impellunt; & in quibus fundantur a Con-
cupiscentia carnis, Concupiscentia oculorum, & superbia vite. & hi sunt præcipui
militres deseruientes damoni, ad impediendam peccatorum conuersionem
sicut in primo Tomo est dictum: & per eandem pugnam prosequitur, vt eos
qui bene ceperunt, faciat retrocedere. Per hos deiecit Orpham, de qua dicit
Sacer textus: quod b reuerfa sit ad populum suum, & ad Deos suos. Qui autem hi
sunt Dij, & quis populus, ad quos victi à damone reuertuntur, nisi res huius
vite, quas prius cum alijs peccatoribus inordinate diligebant? primus fal-
sus c Deus est venter, cui seruit populus hominum carnalium, voracium, ac
inhonestorum. Alterum d idolum, sunt diuitia, quod populus auarorum, &
cupidorum adorat. Tertium idolum est inanis excellentiæ & honoris, quod po-
pulus colit superbiorum, & ambitiosorum. Hæ sunt tres illæ congregationes
peccatorum, quas vidit Ezechiel: (vt supra est dictum) vna erat e septuaginta vi-
rorum de senioribus domus Israel, qui adolebant idolis depictis in parietes, secunda
erat mulierum, quæ sedentes plangebant Adonidem Veneris amasium; tertia e-
rat quasi viginti quinque virorum dorsa habentium contra templum Domini, &
facies ad orientem: & adorabant ad Ortum Solis. Horum populorum opera v-
titur Satanas ad aggrediendum, & persequendum populum D E I, congrega-
tionem scilicet Discipulorum Christi. Aduersus quem, vt refert S. Ioan-
nes, prodierunt in campu tres equites, eius hostes, in tribus equis ferocib.
Primus erat frifus, secundus niger, tertius pallidus: qui tria genera significabāt
peccatorum, varijs vitiorum coloribus tinctorum: qui instar sunt equo-
rum Satanae, eos regentis & dirigentis quocunque velit, freno, & calcari-
bus execrandarum eius suggestionum: qui in eis & per eos contra doctri-
nam & legem euangelicam pugnat: prouocando eius sectatores, vt ei potius
obstant, eamque reijciant: & eisdem postea tanquam instrumenta adhi-
bet, ad ceteros homines aggrediendos & oppugnandos. Sed nō potuit præ-
ualere in Christum ipsum, nec in populum electorum eius: nam ipse potius
cum ingenti sua gloria, de omnibus illis tribus triumphauit. Cuius trium-
phum delineat idem S. Ioānes dicens: g vidi & ecce equus albus, & qui sedebat
super illū habebat arcū, & data est ei corona, & exiit vincens, vt vinceret. Quali

Triplex ap-
petitus.

a 1. Ioh. 2. 16.
Ventrīs.

Trā. 1. c. 16.

b Rut. 1. 15.
Opum.

c Phil. 3. 19.
d Gal. 5. 20.

Gloriæ.

e Ezech. 8. 10
Com. 1. Tra
1. c. 16. §. 1.

f Apoc. 6. 4

g Thom. 1. 2

g. 77. art. 5.

g Apoc. 6. 2.

h Apoc 19
12 1.
Verbo Dei
vincit Chri
stus demonē
per se.

In orat.

Heb. 12. 2.

In vita.

in illud Ps. 7
k Mat. 4. 3.
Arcum suū
tendit.
In cruce:
Hab. 3. 4.

Et per disci
pulos.
Vide Ribera
qui ait esse
communem
expositionē.
H. 2. in Cā
in Zac 10. 3.

fibi non esset satis semel vincere: sed sapius: primū per seipsum; & per suos postea discipulos, vsque ad mundi finē. Equitem, n. cum esse *Verbum Dei* aliter idē Sanct. Ioannes, dicēs, h eum *qui super equum sedebat vocari fidelem, & nomen eius verbum Dei*: Et idem S. Hier. & S. Ambrosius asserunt. Nam diuinū Verbum, de cælo descendens, coniunxit sibi purissimā suam humanitatē per albū illum equum significatam. In qua manēs, eamq; gubernans, & mirabilia ac stupēda per eam faciēs; & contra suos hostes pugnans, præclarissimas de eis victorias reportauit. In ipso itaq; instanti suæ conceptionis data est corona super caput eius: non, n. ita in mundū ingressus est, sicut filij Adā: qui ingredimur à dæmone victi, & peccato subiecti: sed tanquā victor gloriosus, contēnens oēs carnis delicias, diuitias, & honores mundi; amplectēs verò, vt dixit Apol. & *sustinens crucem* paupertatem, ignominia & dolorē: quæ cum ipsa cruce coniuncta erant: & sic vicit peccatū, & obtinuit nobis sanctificationē. Eandem potrò victoriā, n. profecutus est, quādiu vixit in hac vita, pro armis vsus *arcu* suæ prædicationis, & doctrinæ cœlestis: qua, vt S. Augustinus ait, sagittas iaculabatur admirabiliū sentētiarum contra mundi *voluptates, diuitias, & honores*. Et quando hostis illam in his tribus rebus est aggressus *in deserto* hoc eū arcu posttrauit, vt supra diximus. Ad finem tamen vitæ, vt perfectissimam suam concluderet victoriā, *crucis* arcum in manibus suis accepit, vbi violenter fuit extensus, instar chordæ ad arcus extremitates: & sic moriēs, suos hostes prostrauit: quæadmodum dixit Habacuc Propheta in eo cantico, quod inscripsit Victori dicens: *in manibus eius* quasi instrumenta pugnæ, quæ sunt crux & clauis: *ibi abscondita est fortitudo eius: ante faciem eius ibit, & victa fugiet mors. & egredietur diabolus, fugietque territus ante pedes eius. Contriti sunt montes seculi, incuruati sunt colles mundi* (diuites scilicet ac potentes eius) *ab itineribus & operibus aeternitatis eius* quæ ipse in nostrum bonum decreuit & constituit.

SED vltius adhuc progressa est Saluatoris nostri potentia, eiusque victoriā. Nam, cum per seipsum gloriosē aded, vt dictum est, vicisset: voluit semper in ea victoriā pergere per suos *Apostolos ac Discipulos*, & per reliquos *istos* eorum successores: qui etiam per *albū* illum equum, super quem ipse sedebat, significabantur. Nam, vt ait Origenes, libenter *frangunt* accipiunt disciplinæ ipsius Domini, à cuius diuino Spiritu ducuntur ad quamcunque partem, non voluntate propria, sed Saluatoris ipsius in ipsis existentis, & per eos pugnantis, suosque inimicos vincētis. quod iuliuauit Zacharias, cum dixit: *in posuit eos quasi equos gloria sua, preparados in bellum*. In magnam enim eius gloriam cedit, quod per illos vincat, & propterea in laudibus *DEI* ponit Ecclesia quod *vincat in martyribus* qui etiam vincit in Confessoribus, & Virginitibus, & in omni-

bus,

Iusti sunt
equi Dei.Victoria re-
na non suf-
ficit.Lib. 4. in
Lucam.In Prologo in
Ascetica.

in Ioan. 16.

33.
Christus no-
bis vicit.Verba sunt
efficacia
per inspira-
tionem.
in Psal. 63. 9.o Psal. 119. 4
Psal. 44. 6.p Iob. 29. 20
Lib. 19. Mor
cap. 28.
Opera &
crux Christi
amplecten-
da.

1. Cor. 1. 18

bus, qui tentationes vincunt. ipse enim eas vincit virtute eius victoria, quã illis omnibus comparavit. Quare ita existimare debes, quod eo die, quo graues tentationes superasti, quæ tuam conuersionem impediabant, cum peccati statum, aut nequam hunc mundum deseruisti: id præstiteris, eod quod Dux tuus Iesus Christus in te illas vicerit. Sed attende; te incepisse vincendo, vt vinceret: quia non debes existimare, satis tibi esse, quod primam obtineris victoriam: sed pergendum semper in pugna contra eosdem hostes, cum magna spe, quod perges etiam in victoria. Quia Dominus, qui primam dedit victoriam, secundam etiam dabit, & plures alias: quia æquè illi facile est, mille victorias, atque vnam dare: si fiduciam tuam in virtute ponas, quã suis ille tibi comparavit. Nam (vt S. Ambrosius ait) *non sibi sed tibi vicit*, sicut nec orauit, aut ieiunauit sibi ipsi; sed in tuum commodum, applicans tibi suæ victoriae fructum. Animum itaque sume, o Christiane: (ait S. Basilius) quia eum victorem Regem sequeris, qui te vult suæ victoriae participem facere: & illi confidens, verè victor euades. in *Confidite*, ait ipse Christus suis discipulis: *ego vici mundum*, & tria illa vitia, quæ in illo regnant: & in virtute mea vos quoque vincetis: & ego ea vincam in vobis.

Sed quibusnam armis Christus in nobis vincit? non certè alijs, quàm duabus rebus, quas eius arcus nobis ob oculos ponit, reuocans nobis in memoriam valdè luculenter *verba*, & *sententias*, quæ ipse dixit in suo Evangelio contra inordinata voluptatum, honorum, ac diuitiarum desideria, cordi verò magnum imprimens amorem suæ crucis, dolorum, ignominiarum ac nuditatis, quas pro nobis fuit perpessus. Id quod præstat vehementibus suis inspirationibus, eo tempore immixtis, quo nos aggreditur tentatio. *Verba enim DEI*, quæ tu ex diuinæ scripturæ pharetra extrahis, si solis tuis viribus proijceres, essent quasi in paruuli alicuius sagitta, ac proinde parvæ utilitatis ad hostem prosternendum: at, quæ ab inspiratione diuina prodeunt, sunt sicut *o sagitta potentis sagittarij acuta, cum carbonibus desolatioris*, ita scilicet hostes penetrantes, & sauciantes, vt eorum vires comminuant. Sed quoniam non sufficiunt sola verba: opera quoque inspirat Deus, faciendæ: arrepto scilicet ipso arcu in manu iuxta illud Iob. p. *Arcus meus in manu mea instaurabitur*. In quem locum ait S. Gregorius: *Arcus in manu est scriptura in operatione*: credendo scilicet, quod illa docet; & faciendo, quod præcipit. Arcus etiam in manu est ipsa *crux Christi*, eiusque mortificatio in praxim deducta: offerendo te ad patiendum pro eius amore, quod ille pro te est perpessus: & ex toto corde complectens hanc armaturam crucis, quæ ad eum est potens contra omnes demones. Quia, vt dixit Apostolus, *verbum crucis is qui salui sunt, est virtus Dei*: facit enim eos inuictos in pugna. Quis vincet crucis amatorem; & eum, qui carnem suam crucifixit cum vitis

r Gal. 5. 24.
[Gal. 2. 10.]

Mortifica: io
parit victo-
riam.

r Job. 39. 19

Lib. 31. Mor.
c. 7.
Iustus Deū
portat.
u Job. 7. 1.

1.
Laetitia.

2.
Contēptus.

3.
Fiducia.

Et concupiscentiis: quis deicere poterit, [Christo confixum cruci, ut mundo mor-
tuis DEO solt vivat: & quemodo verba tua non erunt sagitta fortes in hostes
tuos, si prodeant ex corde Christi, in cruce extensi? nam quemadmodum ar-
cus, si chordam habeat laxam, leuiter mittit sagittam; si autem tensam, ma-
gna vi illam iacit: ita si tu sis in mortificatione laxior, & ignauus: verba tua,
& resistentia, quibus repellis tentationes, erunt sicut sagitta paruulorum,
quas daemones nihili faciunt: si autem bene sis extensus in cruce, per genero-
sam mortificationem: etiamsi illa sit carni violenta, tanto feruore sagittas pro-
ijcies, ut victoriam in tentationibus reportes.

DENIQUE multum debes gloriari, quod sis tanquam equus albus & gene-
rolus Iesu Christi, per quem ipse pugnans gloriosissimas obtineat victorias:
cuius equi proprietates retulit ipse DEVS S. Job, dicens: *numquid praebebis e-
quo fortitudinem, aut circumdabis collo eius hinnitum: numquid suscitabis eū, qua-
si locustas, gloriam narium eius terror. Terrā unguis ferit, exultat audacter: in occur-
sum pergit armatis. Contemnit pauorē, nec cedit gladio. Super ipsum sonabit phare-
tra, vibrabit hasta & chlypeus. Feruens & fremens sorbet terram, nec reputat tuba se-
nare clangorem. Vbi audierit buccinā, dicit: vah, procul odoratur bellum, exhorta-
tionem Ducum, & ululatum exercitus. Quis hic est equus, ait S. Gregorius, nisi
vir iustus, in quo Christus gerit spiritus bella non enim satis habet, quod sit
ferculum, thronus, aut thalamus eius, portans illum intra se tanquam Regem,
Magistrum aut sponsum: sed etiam gloriatur, quamdiu versatur in hac uita,
qua tota est militia, quod sit tanquam equus gloriae eius, in quo sedet ipse De-
us, tanquam Dux, hastam vibrans & chlypeum: quae sunt auxilia iusto ipsi data,
ad pugnandum & vincendas tentationes. Praecipue verò dat illi sex docu-
menta, quae idem S. Gregorius ex praedictis verbis deducit.*

Primum: *si audieris buccinam, & signū ad arma: & videris tentationē appa-
rere, dic: vah: noli tristari, nec fieri timidior: sed nouum spiritū recipe & ani-
mū: speras lucrum ex ipsa imminente pugna. Quod si Dæmō horrenda que-
dā tibi minetur, nisi ipsius suggestionib. consentias: contēne pauorē: & potius
gloria narium terror, hoc est vel odorē rerū terribiliū reputa gloriā tuā, ut for-
titudinē tuā in eas ostendas; dādo operam, ut sentias aeternas, quas Deus mi-
natur peccatorib. ut ita contēnas tēporales. Quod si te persequi pergat, pau-
pertatē & res alias acerbas, & ignominiosas tibi inferēdo: exulta audacter, &
in occursum perge armatis: audacter inquā, ut nō abicias animū; sed leta quadā
audacia occurre aggrediētib. hostibus, etiāsi tē omni genere calamitatū at-
mati aggrediantur: tuā autem fiduciā colloca in Duce tuo, quo in te & pro te
pugnante, omnia pericula euades feliciter. Quod si hostis reb. delectabilib.
& terrae voluptatibus te inuitauerit: unguis terram fode, conculcans & sper-
nens eas, fode terram, hoc est ingredi sepulchrum; ut videas, omnia hae
caduca esse, & nihilum: feruens & fremens sorbe terram, magno inquam feruō.*

re ac zelo te conuerte in ipsum hostem, & carnem tuam, ipsam castigando & conterendo, eò quodd talia appetat. & sic contumes ac dissolues omnia terrena, quæ peccati occasione tibi possunt adferre. Quod si te repente in aliquas occasiones & peccandi pericula induxerit, mox ad Deum recurre per orationem, & suscipit te sicut locustas: vt scilicet fugias saltando super talem foueam, & profunditatem, vt periculum euadas. Et quemadmodum locustæ semper saltando progrediuntur, & maioris ætus tempore saltant frequentius: ita merito debes cor tuum ad res cælestes frequenter eleuare orationibus, & sanctis alijs affectibus: ne huius vitæ rebus nimium adhæreas. & tunc maxime frequentius tibi saltandum est, cum tentationum ardor magis premit. Denique si tentator aliquo tempore remittens, permiserit te tranquillum & pacatum viuere: non te iudices esse securum: sed *procul odorare bellum, exhortationem Ducum, & ululatum exercitus*: & ad pugnam te præpara. studeas rationes illas addiscere, quas septem *vitiorum* duces adferre solent, vt victores euadant: & attende tibi diligenter, vt *passionum* tuarum agmen possis cognoscere. bene enim paratus non vincetur.

Hæc summam sunt documeta, quæ Dux noster suis electis suggerit, cum residet in eis tanquam generosis gloriæ suæ equis, per quos pugnat, & vincit, & coronam obrinet, quam in suo capite gestat: hæc enim victoria, ipsius potius est, quam nostra. Et quemadmodum Apostolus monet: quotiescunque vincimus *x debemus Deo gratias, qui dedit nobis victoriam per D. N. I. C.* eius filium, ad cuius pedes & thronum mittere debemus coronas nostras, quemadmodum *y seniores* illi faciebant in Apocal. dicentes & confitentes, ipsum Agnum eas comparasse, & ipsorum capitibus imposuisse. Et quandoquidem ipse cepit in nobis vincere eo animo vt victoriam prosequatur: resumamus nos animum cum ipsius auxilio, vtendo prædictis eius documentis contra particularium vitiorum tentationes, præcipue *septem* capitalium: eo modo, quem in subsequentijs capitibus exponemus.

CAPVT VII.

PRIMAS PVGNAS ET CONGRESSVS ESSE CONTRA CAR-
nis concupiscentiam, & voluptates, quæ gula & libidinem fouent: & ratio eas vincendi.

Primus Satanae instrumentum ad omnes suas tentationes est caro, & eius concupiscentia: à qua primus conflictus, & quidem satis cruentus prouenit: cuius ferocitatem depingit S. Ioannes dicens: *a seuisse equum vntum, & qui sedebat super illum, habebat gladium magnum: cuius est illi potestas, vt sumeret, & auferret pacem de terra, & vt inuicem se interficerent.* In qua pugna est duplex genus pugnantium, quia carnis concupiscentia duo producit inordinatarum affectionum genera, quæ semina sūt grauissimarum tentationum. *Primo* sūt furentes & importunissima sensualium volupta-

tum

4.
Mortificatio5.
Oratio.
S. Greg. 3.6.
Sollicitudo.Victoria Dei
est.x 1. Cor. 5.
57.y Apoc. 4.
10.Continuan-
da est.

a Apoc. 6. 4.